

Този документ е средство за документиране и не обвързва институциите

- **V** РЕГЛАМЕНТ(ЕО) № 551/2004 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА
от 10 март 2004 година
относно организацията и използването на въздушното пространство в единното европейско
небе
(Регламент за въздушното пространство)
(текст от значение за ЕИП)
(ОВ L 96, 31.3.2004 г., стр. 20)

Изменен с

	Официален вестник		
	№	страница	дата
► <u>M1</u>	Регламент (ЕО) № 1070/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 година	L 300	34 14.11.2009 г.

**РЕГЛАМЕНТ(ЕО) № 551/2004 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ
ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**

от 10 март 2004 година

**относно организацията и използването на въздушното
пространство в единното европейско небе**

(Регламент за въздушното пространство)

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ
СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаването на Европейската
общност и по-специално член 80, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Комисията ⁽¹⁾,

като взеха предвид становището на Икономическия и социален
комитет ⁽²⁾,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите ⁽³⁾,

в съответствие с процедурата, установена в член 251 от
Договора ⁽⁴⁾ в светлината на съвместния текст, одобрен от Поми-
рителния комитет на 11 декември 2003 г.,

като имат предвид, че:

- (1) Създаването на единно европейско небе изисква хармо-
низиран подход за регулиране на организацията и използ-
ването на въздушното пространство.
- (2) В доклада на Групата на високо равнище за единно евро-
пейско небе от ноември 2002 г. се отчита, че въздушното
пространство трябва да бъде проектирано, регулирано и стра-
тегически управлявано на базата на цяла Европа.
- (3) В комюникето на Комисията за създаването на единно евро-
пейско небе от 30 ноември 2001 г. се призовава за извърш-
ването на структурна реформа, която да даде възможност да
се създаде единно европейско небе чрез все по-интегрирано
управление на въздушното пространство и разработването на
нови концепции и процедури за управление на въздушното
движение.
- (4) Регламент (ЕО) № 549/2004 на Европейския парламент и на
Съвета от 10 март 2004 г. (Рамковият регламент) ⁽⁵⁾ определи
рамката за създаването на единното европейско небе.
- (5) В член 1 от Чикагската конвенция за гражданско въздухо-
плаване от 1944 г. договарящите се страни признават, че
„всяка страна има пълен и изключителен суверенитет на
въздушното пространство над нейната територия“. В
рамките на този суверенитет държавите-членки на

⁽¹⁾ ОВ С 103 Е, 30.4.2002 г., стр. 35.

⁽²⁾ ОВ С 241, 7.10.2002 г., стр. 24.

⁽³⁾ ОВ С 278, 14.11.2002 г., стр. 13.

⁽⁴⁾ Становище на Европейския парламент от 3 септември 2002 г. (ОВ С 272
Е, 13.11.2003 г., стр. 316), Обща позиция на Съвета от 18 март 2003 г.
(ОВ С 129 Е, 3.6.2003 г., стр. 11) и позиция на Европейския парламент
от 3 юли 2003 г. (все още непубликувана в *Официален вестник*). Зако-
нодателна резолюция на Европейския парламент от 29 януари 2004 г. и
Решение на Съвета от 2 февруари 2004 г.

⁽⁵⁾ Виж ОВ L 96, 31.3.2004 г., стр.1.

▼B

Общността, като прилагат съответните международни конвенции, упражняват пълномощията на публичен орган при управление на въздушното движение.

- (6) Въздушното пространство е общ ресурс за всички категории ползватели и трябва да се използва гъвкаво от всички тях, като се осигури справедливост и прозрачност, като същевременно се отчитат нуждите от сигурност и отбрана на държавите-членки и техните ангажменти в международните организации.
- (7) Ефикасното управление на въздушното пространство е основата за увеличаване на капацитета на системата за обслужване на въздушното движение за предоставяне на оптимален отговор на различните изисквания на потребителите и за постигане на най-гъвкаво използване на въздушното пространство.
- (8) Дейностите на Евроконтрол потвърждават, че не е реалистично да се очаква, че трасовата мрежа и структурата на въздушното пространство могат да бъдат разработени изолирано, тъй като всяка държава-членка представлява неразделен елемент от европейската мрежа за управление на въздушното движение (EATMN) както вътре, така и извън Общността.
- (9) Все по-интегрирано оперативно въздушно пространство би трябвало да бъде създадено за преминаващия общ въздушен трафик в горното въздушно пространство; връзката между горното и долното въздушно пространство трябва съответно да бъде определена.
- (10) Европейски горен район за полетна информация, обхващащ горното въздушно пространство, което под отговорността на държавите-членки в обхвата на настоящия регламент, би трябвало да улесни общото планиране и публикацията на аеронавигационна информация, като по този начин се преодоляват регионалните затруднения и пречки.
- (11) Ползвателите на въздушното пространство са изправени пред коренно различни условия за достъп до въздушното пространство на Общността и свобода на движение в него. Това се дължи на недостатъчната хармонизация при класификацията на въздушното пространство.
- (12) Преконфигурацията на въздушното пространство би трябвало да се основава на оперативните изисквания независимо от съществуващите граници. Би трябвало да бъдат разработени единни общи принципи за създаване на еднакви блокове въздушно пространство в сътрудничество с и на базата на технически консултации от страна на Евроконтрол.
- (13) От особено значение е да се постигне обща, хармонизирана структура на въздушното пространство по отношение на трасета и сектори, да се установят общите принципи, на които да се изгражда настоящата и бъдещата организация на въздушното пространство, както и да се проектира и управлява въздушното пространство в съответствие с хармонизирани правила.
- (14) Концепцията за гъвкаво използване на въздушното пространство трябва да се прилага ефективно; необходимо е да се оптимизира използването на сектори от въздушното пространство, особено в пиковите периоди за общия въздушен трафик и във въздушно пространство с голям трафик, като за целта държавите-членки си сътрудничат по отношение използването на тези сектори за военни операции и тренировки. За тази цел е необходимо да се осигурят съответните ресурси за ефективно въвеждане на концепцията

▼B

за гъвкаво използване на въздушното пространство, като се отчитат както гражданските, така и военните изисквания.

- (15) Държавите-членки би трябвало да предприемат сътрудничество със съседните държави-членки за прилагане на концепцията за гъвкаво използване на въздушното пространство през националните граници.
- (16) Разликите при организацията на гражданско-военното сътрудничество в Общността ограничава еднородното и навременно управление на въздушното пространство и въвеждането на промени. Успехът на единното европейско небе зависи от ефективното сътрудничество между гражданските и военните органи без да се нарушават прерогативите и отговорностите на държавите-членки в областта на отбраната.
- (17) Военните операции, тренировки и учения би трябвало да бъдат охранявани, когато прилагането на общи принципи и критерии заплашва тяхното безопасно и ефективно изпълнение.
- (18) Би следвало да се въведат адекватни мерки за повишаване на ефективността на управление на въздушните потоци с цел да се подпомагат съществуващите оперативни звена, включително Централното бюро за управление на потоците на Евроконтрол, за осигуряване на ефикасни полетни операции.
- (19) Желателно е да се обмисли разширяване на приложението на концепциите за горното въздушно пространство, така че те да обхванат и долното въздушно пространство в съответствие с график и съответни проучвания,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

ОБЩИ АСПЕКТИ

Член 1

Цел и приложно поле

1. В обхвата на Рамковия регламент настоящият регламент разглежда организацията и използването на въздушното пространство в единното европейско небе. Целта на настоящият регламент е да подкрепи концепцията за все по-интегрирано оперативно въздушно пространство в контекста на общата транспортна политика, както и да установи общи процедури за проектиране, планиране и управление, осигурявайки ефикасно и безопасно изпълнение на управлението на въздушното движение.
2. Използването на въздушното пространство подкрепя извършването на аеронавигационно обслужване по съгласуван и съвместим начин в съответствие с Регламент(ЕО) № 550/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 10 март 2004 г. за осигуряването на аеронавигационно обслужване в единното европейско небе (Регламент за осигуряване на обслужване) ⁽¹⁾.
3. Без да се засяга член 10, настоящият регламент ще се прилага за въздушното пространство в европейския и африканския регион на ИКАО (ИКАО EUR и AFI), където държавите-членки са отговорни за осигуряването на аеронавигационно обслужване в съответствие с Регламента за осигуряване на обслужване. Държавите-членки могат също така да прилагат настоящия

⁽¹⁾ Виж ОВ L 96, 31.3.2004 г., стр.10.

▼B

регламент за въздушно пространство под тяхна отговорност и в други региони на ИКАО при условие, че предупредят Комисията и другите държави-членки за това.

4. Районите за полетна информация, съдържащи се във въздушното пространство, за което се прилага настоящия регламент, се публикуват в *Официален вестник на Европейския съюз*.

ГЛАВА II

АРХИТЕКТУРА НА ВЪЗДУШНОТО ПРОСТРАНСТВО**▼M1***Член 3***Европейски район за полетна информация в горното въздушно пространство (EUIR)**

1. Общността и нейните държави-членки се стремят към създаването и признаването от страна на ИКАО на единен EUIR. За тази цел Комисията представя препоръки до Съвета по всички въпроси, които попадат в компетентността на Общността, в съответствие с член 300 от Договора най-късно до 4 декември 2011 г.

2. EUIR се проектира така, че да обхваща въздушното пространство, попадащо под отговорността на държавите-членки в съответствие с член 1, параграф 3, като може да включва също така и въздушно пространство на трети държави от Европа.

3. Създаването на EUIR не засяга отговорността на държавите-членки за определяне на доставчиците на аеронавигационно обслужване за въздушното пространство, попадащо в тяхната отговорност, в съответствие с член 8, параграф 1 от Регламента за осигуряване на обслужване.

4. Държавите-членки запазват своите отговорности спрямо ИКАО в рамките на географските граници на районите за полетна информация в горното въздушно пространство и районите за полетна информация, предоставени им от ИКАО към деня на влизане в сила на настоящия регламент.

*Член 3а***Електронна аеронавигационна информация**

1. Без да засяга публикуваната от държавите-членки аеронавигационна информация и по начин, който е в съответствие с тази публикация, Комисията в сътрудничество с Евроконтрол осигурява наличието на електронна аеронавигационна информация с високо качество, представена по хармонизиран начин и отговаряща на изискванията на всички заинтересовани потребители по отношение на качеството и навременността на данните.

2. За целите на параграф 1 Комисията:

а) осигурява разработването на аеронавигационна информационна инфраструктура за цялата Общност под формата на електронен интегриран портал за брифинг с неограничен достъп за заинтересованите субекти. Тази инфраструктура включва достъп до и предоставяне на изискваните елементи от данни, които обхващат, но не се свеждат единствено до това, аеронавигационна информация, информация, предоставяна от летищните аеронавигационни служби (ARO), метеорологична информация и информация за управлението на потоците въздушно движение;

▼ M1

б) в тясно сътрудничество с Евроконтрол и с ИКАО подкрепя модернизиранието и хармонизирането на предоставянето на аеронавигационна информация в нейния най-широк смисъл.

3. Комисията приема подробни правила за прилагане на настоящия член в съответствие с процедурата по регулиране, посочена в член 5, параграф 3 от Рамковия регламент.

*Член 4***Правила за полети и класификация на въздушното пространство**

Комисията, в съответствие с процедурата по регулиране, посочена в член 5, параграф 3 от Рамковия регламент, приема правила за прилагане, с цел да:

- а) приема съответни разпоредби относно правилата за полети въз основа на стандартите и препоръчителните практики на ИКАО;
- б) хармонизира прилагането на класификацията на въздушното пространство на ИКАО, със съответното адаптиране, за да гарантира непрекъснато осигуряване на безопасно и ефективно обслужване на въздушното движение в рамките на единното европейско небе.

*Член 6***Проектиране и управление на мрежата**

1. Мрежовите функции за управление на въздушното движение (УВД) позволяват оптимално използване на въздушното пространство и осигуряват използване на предпочитаните от ползвателите на въздушното пространство траектории, като същевременно позволяват максимален достъп до въздушното пространство и аеронавигационното обслужване. Тези мрежови функции са насочени към подпомагане на инициативи на национално равнище и на равнището на функционални блокове въздушно пространство и се изпълняват по начин, който зачита разделянето на регулаторни и оперативни задачи.

2. За да бъдат постигнати целите, посочени в параграф 1, и без да се засягат отговорностите на държавите-членки по отношение на национални трасета и структури в областта на въздушното пространство, Комисията осигурява изпълнението на следните функции:

- а) проектиране на европейската трасова мрежа;
- б) координиране на оскъдните ресурси в рамките на честотните ленти за нуждите на авиацията, използвани от общото въздушно движение, по-специално на радиочестотите, както и координиране на радарните кодове на транспондера;

Функциите, изброени в първа алинея, не може да налагат приемане на задължителни мерки от общ характер или упражняване на политическа свобода на действие. Те вземат под внимание предложения, утвърдени на национално равнище и на равнище функционални блокове въздушно пространство. Те се изпълняват в координация с военните власти съобразно договорените процедури относно гъвкавото използване на въздушното пространство.

Комисията може, след консултация с Комитета за единно небе и в съответствие с посочените в параграф 4 правила за прилагане, да повери на Евроконтрол или на друг непристрастен и компетентен орган задачите, необходими за изпълнението на

▼ M1

функциите, изброени в първа алинея. Посочените задачи се изпълняват безпристрастно и при разходна ефективност и се извършват от името на държави-членки и заинтересовани страни. Те подлежат на съответно управление, което признава разликата в отговорностите, свързани с предоставяне на услуги и регулиране, като се отчитат нуждите на цялата мрежа на УВД и с активното участие на ползвателите на въздушното пространство и доставчиците на аеронавигационно обслужване.

3. Комисията може да добави функции към списъка на функции, посочени в параграф 2, след надлежно консултиране със заинтересовани страни от отрасъла. Тези мерки, предназначени да изменят несъществени елементи от настоящия регламент чрез допълването му, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 5, параграф 4 от Рамковия регламент.

4. В съответствие с процедурата по регулиране, посочена в член 5, параграф 3 от Рамковия регламент, се приемат подробни правила за прилагане на мерките, посочени в настоящия член, с изключение на мерките, посочени в параграфи от 6 до 9. Тези правила за прилагане се отнасят по-специално до:

- а) координирането и хармонизирането на процеси и процедури с цел повишаване на ефикасността на управление на аеронавигационните честоти, включително разработването на принципи и критерии;
- б) централната функция за координация за ранното установяване и удовлетворяване на потребностите от честоти в лентите, определени за европейското общо въздушно движение, с цел подпомагане на проектирането и експлоатацията на европейската авиационна мрежа;
- в) допълнителните функции, свързани с мрежата, според определеното в генералния план за УВД;
- г) подробните правила за намиране на решения в сътрудничество между държавите-членки, доставчиците на аеронавигационно обслужване и функцията по управление на мрежите за задачите, посочени в параграф 2;
- д) правилата за консултиране със съответните заинтересовани страни в процеса на вземане на решения както на национално, така и на европейско равнище; и
- е) в рамките на радиоспектъра, определен за нуждите на общото въздушно движение от Международния съюз по телекомуникации, разпределяне на задачи и отговорности между функцията по управление на мрежата и органите за управление на национални честоти, като се гарантира, че функциите по управление на националните честоти продължават да изпълняват задачите за честоти, които не оказват влияние върху мрежата. За случаите, при които се оказва влияние върху мрежата, органите за управление на национални честоти сътрудничат на субектите, които носят отговорност за функцията по управление на мрежата, с цел оптимизиране на използването на честоти.

5. Други аспекти на дизайна на въздушното пространство, различни от посочените в параграф 2, се разглеждат на национално равнище или на равнище функционални блокове въздушно пространство. Процесът отчита нарастването и сложността на трафика, националните планове за ефективност или плановете за ефективност на функционални блокове въздушно пространство, и включва задълбочена консултация със съответните ползватели на въздушното пространство или съответните групи, представляващи ползватели на въздушното пространство, и по целесъобразност с военните власти.

▼ **M1**

6. Държавите-членки поверяват на Евроконтрол или на друг непристрастен и компетентен орган управлението на потоците въздушно движение в зависимост от съответните условия за надзор.

7. Правилата за прилагане по отношение на управлението на потоците въздушно движение, включително необходимите условия за надзор, се разработват в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 5, параграф 2 от Рамковия регламент, и се приемат в съответствие с процедурата по регулиране, посочена в член 5, параграф 3 от Рамковия регламент, с оглед на оптимизиране на наличния капацитет при използването на въздушното пространство и укрепване на процесите на управление на потоците въздушно движение. Тези правила се основават на прозрачност и ефикасност, като се гарантира гъвкаво и своевременно осигуряване на капацитет в съответствие с препоръките на регионалния аеронавигационен план на ИКАО за европейския регион.

8. Правилата за прилагане на управлението на потоците въздушно движение подпомагат оперативните решения на доставчиците на аеронавигационно обслужване, летищните оператори и ползвателите на въздушното пространство и обхващат следните области:

- а) планиране на полетите;
- б) използване на наличния капацитет въздушно пространство по време на всички фази от полета, включително определяне на слотове; и
- в) използване на трасета от общото въздушно движение, включително:
 - създаването на единна публикация затрасета и ориентация на трафика,
 - възможности за отклоняване на общото въздушно движение от претоварени зони, и
 - правила за приоритет по отношение на достъпа до въздушното пространство за общото въздушно движение, особено в периоди на претоварване и при кризи.

9. Когато разработва и приема правила за прилагане, Комисията, по целесъобразност и без да засяга безопасността, отчита съгласуването между полетните планове и летищните слотове, както и необходимата координация със съседните райони.

▼ **B**

ГЛАВА III

ГЪВКАВО ИЗПОЛЗВАНЕ НА ВЪЗДУШНОТО ПРОСТРАНСТВО В ЕДИННОТО ЕВРОПЕЙСКО НЕБЕ*Член 7***Гъвкаво използване на въздушно пространство**

1. Като отчита организацията на военните аспекти под тяхна отговорност, държавите-членки осигуряват еднородно прилагане на концепцията за гъвкаво използване на въздушното пространство, както е описано от ИКАО и разработена от Евроконтрол, в рамките на единното европейско небе, за да улеснят управлението на въздушното пространство и на въздушното движение в контекста на общата транспортна политика.

2. Държавите-членки докладват годишно на Комисията за прилагането, в контекста на общата транспортна политика, на

▼B

концепцията за гъвкаво използване на въздушното пространство по отношение на въздушното пространство под тяхна отговорност.

3. След предоставяне на докладите от държавите-членки, ако възникне необходимост от усилване и хармонизиране на прилагането на концепцията за гъвкаво използване на въздушното пространство в рамките на единното европейско небе, се приемат правила в контекста на общата транспортна политика в съответствие с процедурата по член 8 от Рамковия регламент.

*Член 8***Временно преустановяване**

1. В случаите, когато прилагането на член 7 създава значителни оперативни затруднения, държавите-членки могат временно да преустановят прилагането му при условие, че информират незабавно Комисията и другите държави-членки за това.

2. След въвеждането на временно спиране могат да бъдат разработени допълнения към правилата, приети по член 7, параграф 3, за въздушното пространство под отговорност на засегнатите държави-членки в съответствие с процедурата по член 8 от Рамковия регламент.

▼M1**▼B**

ГЛАВА IV

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ*Член 10***Преглед**

В контекста на периодичния преглед, описан в член 12, параграф 2 от Рамковия регламент Комисията извършва проучване на условията за бъдещо прилагане на концепциите, посочени в членове 3, 5 и 6, спрямо долното въздушно пространство.

На базата на заключенията от това проучване и в светлината на постигнатия напредък, Комисията представя в срок до 31 декември 2006 г. доклад до Европейския парламент и до Съвета, придружен при необходимост от предложение за разширяване прилагането на тези концепции в долното въздушно пространство или за определяне на други действия. В случай, че се предвижда такова разширяване приложението на посочените концепции, е препоръчително съответните решения да бъдат взети преди 31 декември 2009 г.

*Член 11***Влизане в сила**

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след датата на неговото публикуване в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.